

IVANČIČ A., MOHORČIČ ŠPOLAR V., RADOVAN M.:
**FORMALNO IZOBRAŽEVANJE
 ODRASLIH V SLOVENIJI**
Ljubljana, Andragoški center Slovenije, 2010

Avtorji Angelca Ivančič, Vida A. Mohorčič Špolar in Marko Radovan v obravnavani knjigi predstavljajo izsledke dveh raziskav, ki sta bili opravljene v sklopu evropskega projekta »Vseživljenjsko učenje 2010 – Prispevek izobraževalnega sistema na poti v evropsko družbo vseživljenjskega učenja«. V prvi raziskavi so preučevali značilnosti in izkušnje udeležencev v formalnem izobraževanju odraslih, v drugi pa možnosti ranljivih skupin odraslih v formalnem izobraževanju. Knjiga je izšla v zbirki »Študije in raziskave« Andragoškega centra Republike Slovenije.

V času globalne ekonomske krize je ideja vseživljenjskega učenja spet aktualna, saj mnogi strokovnjaki ocenjujejo, da vseživljenjsko učenje in izobraževanje spodbujata tako ekonomsko učinkovitost kot konkurenčnost in posredno pripomoreta k socialni stabilnosti. Zato je knjiga »Formalno izobraževanje odraslih v Sloveniji«, ki preučuje vlogo sistema formalnega izobraževanja in njegovo dostopnost, izšla v pravi čas.

Poleg uvoda in sklepnih ugotovitev ter seznama literature in kazal sestavljajo knjigo še štiri poglavja:

- »Izobraževanje odraslih kot sestavina koncepta in strategije vseživljenjskega učenja v Sloveniji« – avtorji v njem predstavijo formalno izobraževanje pri nas, od splošnih konceptov do zakonskih podlag ter razvoja institucionalnega izobraževanja odraslih na Slovenskem od prve svetovne vojne dalje, vključujoč tudi socio-demografske značilnosti.

- »Značilnosti udeležencev izobraževanja – proučevanje vzorcev izobraževanja odraslih« – avtorji tu podajajo izsledke preučevanj nekaterih vzorcev izobraževanja odraslih, vključenih v izobraževanje v letu 2006/07, od socio-demografskih značilnosti, učne zgodovine do statusa znotraj dela.
- »Izkušnje udeležencev v formalnem izobraževanju odraslih« – predstavljeni so tako motivi kot tudi ovire pri izobraževanju, kot jih navajajo in doživljajo vključeni v izobraževanje; posebna pozornost je namenjena dejavnikom, ki udeležence spodbujajo, in tistim, ki jih pri vključevanju v izobraževanje ovirajo. Pri tem sta pomembna tako učno okolje kot psihosocialna klima.
- »Dejavnosti izvajalcev formalnega izobraževanja odraslih za povečevanje dostopnosti vseživljenjskega učenja« – to poglavje prinaša analizo o ravnanjih inštitucij pri izboljševanju kakovosti izobraževanja odraslih, vključujoč tudi njihovo aktivnost pri odpravljanju ovir za vstop v izobraževanje ter motivacijo in promocijo za vpis v programe izobraževanja.

Sklepne ugotovitve avtorjev izkazujejo, da je strategija vseživljenjskega izobraževanja v Sloveniji dobro zastavljena, vendar v praksi ne dovolj dobro uresničena. Delež odraslih, vpisanih v formalne oblike izobraževanja, je mnogo manjši od deleža odraslih, vpisanih v neformalne oblike izobraževanja, ki so krajše in manj regulirane. Ugotovljeno je bilo tudi, da so bolj izobraženi odrasli pri nadaljevanju

izobraževanja opazno bolj številčno zastopani kot manj izobraženi odrasli.

Avtorji ob koncu knjige še dodatno osmislijo svoja raziskovalna prizadevanja z opredelitvijo naslednjih priporočil za izboljšanje stanja na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji in za njegov nadaljnji razvoj: kot prvo bi bilo treba spodbuditi raziskovanje izobraževanja odraslih; nadalje je izobraževanje odraslih treba začeti obravnavati kot javno dobro in ga ustrezno vključiti v nacionalne strategije, z ustrezno javno podporo, saj je pomemben dejavnik razvoja ter temelj socialnega kapitala in socialne kohezije; izpeljati bi bilo treba strategije za izboljšanje uspešnosti in dostopnosti formalnega izobraževanja odraslih in znotraj tega izobraževanje prilagoditi glede na starost, predznanje in izkušnje ter v izobraževanje odraslih bolj vključiti medije na daljavo; obenem bi bilo treba ustrezno usposobiti in izobraziti učitelje za specifično delo z odraslimi, odrasle pa motivirati in se prilagajati različnim ciljnim skupinam; nujno bi bilo treba v procese

izobraževanja odraslih vpeti tudi lokalne in regionalne dejavnike ter razviti ustrezne mehanizme za priznavanje poprejšnjega učenja na vseh ravneh in sočasno razviti še spodbude za premagovanje ovir pri vključevanju v izobraževanje najbolj ranljivih skupin; ne nazadnje pa podpreti izobraževanje odraslih z javnim financiranjem.

Tanja Šulak

